

medens 7,300 høre til dem, vi kalde Daglejere og Arbejdsmand. Jeg siger, at det er et stort Apparat at lave for at faa sammenfat disse Retter, [at vi hvert 3dje Aar skulle have dannet særlige Valglister for de forskellige Personer, der skulle møde og afgive deres Stemme; thi paa den Maade skulle jo Dommere blive til. Men ikke nok dermed. Hvorledes skal man bedømme, om disse Mennesker, som melde sig der, ere berettigede? En kan have været Svend i et Aar til en vis Tid, men nu er han det ikke mere, fordi han paa Grund af Alder eller af andre Grunde er traadt ud deraf. Han kan høre ind under Arbejdsmandenes Gruppe, eller han kan have en mere selvstændig Arbejders Stilling. Alt det er der ikke Spor af Regler for i dette Lovforslag. For mig vilde det være underligt, første Gang en saadan Valghandling skulde foregaa, at sige: Sa, nu skulle alle disse Mænd vælge Dommere til disse Arbejdsretter. — Jeg kan ikke lade være med tillige at spørge: Er nu denne Rettighed, man giver disse Mennesker, saa stor? Og efter hvad skulle de gaa? Hvor kunne de vide, at den og den er mest kvalificeret til at sidde som Dommer i de Anliggender, det her drejer sig om? Skal der holdes Valgmøder forinden, hvor de og de skulle nævnes? Eller hvorledes har man tænkt sig, det skal gaa? Og hvorfor skal selve denne Rettighed til at stemme paa Mænd som Bisiddere i Retterne kastes ud til saa mange? Jeg forstaar det ikke. Det vigtigste er, at vi faa en Garanti for, at vi paa den Maade faa de dygtigste Medlemmer ind i Retterne. Nu skal jeg kun ganske kursorisk nævne, at hvor man ellers skaber Nævningeretter, eller hvad man vil kalde det, har man aldrig kastet det saaledes ud til alle at stemme. Naar det gælder om egentlige Retter, har man i Forvejen en Liste lavet, og en paa behørig Maade sammensat Valgbestyrrelse, der vælger de Mænd, som skulle bruges som Nævninge, ved Lodtrækning. Nu er det ganske vist saaledes, som jeg allerede nævnte før, at disse Retter, her er Tale om, have en anden Karakter, saa at man altsaa kunde tage det paa en anden Maade; men jeg gør dog atter og atter opmærksom paa: Er det nu klart for os, at det, vi skulle have frem her, er en bestemt Maade at vælge Bisiddere paa til disse Retter for Fremtiden? — Saa siger man, at man har indført disse Regler i Thykland og ogsaa andre Steder. Jeg tror nu ikke, at man har dem f. Eks. i England. Jeg tror, at der har man knyttet disse Domstole — og min Tanke gaar i samme Retning — til de bestaaende Forbund mellem de paagældende. Og man har ikke i England sagt, at de paagældende

alle skulle træde op som Vælgere. Man har gjort det i Thykland ved den nyere Lovgivning; men man maa huske paa, hvorledes man der har dannet sig en Arbejderstand. I Thykland har man indført, hvad man ikke vil have her hos os, Svendebreve, Kontrol med Tilfældene til Sygekasserne, Alderdomsforsørgelsen o. s. v., og har derved den hele Gruppe organiseret paa en Maade under Øvrighedens Kontrol, saa man har Haand i Hænde med den. Jeg tror ikke, at det var tænkeligt at indføre noget saadant her, eller at vi her vilde begynde paa noget, som for mig staar som lidet lykkeligt.

De Herrer ville fortaa, at naar jeg har sagt, at jeg har Sympati med denne Sag, vil jeg ikke blive staaende paa dette negative Standpunkt og sige: Paa den Maade kan det ikke gaa. Jeg vil siden komme til nærmere at tale om, hvilke Midler der kunde prøves. Jeg vil her kun betone, hvad jeg allerede har sagt, at man efter min Mening vilde gøre et underligt Skridt ved at springe over de bestaaende Foreninger, som naturlig maatte træde til med deres Virksomhed, og som kunde gøre det ganske anderledes, end naar man gik til et tilfældigt Valg smidt ud over alle. Saa vilde de kunne sige: De og de Mænd ere efter vor Mening egnede til at vælges som Bisiddere, og ad den Vej vilde man kunne skaffe Garanti til Veje for, at man fik noget godt ud af disse Retter. Og, lad mig sige ogsaa her, at naar jeg antyder dette, saa mener jeg tillige, at der maatte indføres nogen Garanti. De Valg, Lovforslaget forudsætter, skulle ledes af Kommunalbestyrrelserne, og jeg holder ogsaa for, at det maatte være en fornuftig Vej at gaa for Fremtiden, at man lagde Overledelsen af Dannelsen af disse Retter i de bestaaende Kommunebestyrrelses Haand, og lod disse vælge Medlemmerne efter Indstilling. Jeg tror, at man skulde gaa til at nævne de og de Foreninger, fra hvem Indstillingen kunde ske, saa at de sagde: Vi ønske de eller de Mænd ind i Arbejdsretten. Og der maatte være nogen Garanti for, hvilke Foreninger man gik til; det maatte ligge i Kommunens Haand at kunne erklære, om den eller den Forening var berettiget til at nævne for Kommunebestyrrelsen, hvilke Mænd der kunde vælges til disse Arbejdsretter.

Saa staar der endnu det tilbage, som jeg ogsaa nævnte før, at for de Mennesker, der ikke høre til nogen Forening, spiller denne Sag ikke nogen Rolle. De have ikke nogen af de Interesser, det her drejer sig om; om det ligger i, at det er Interesserne, der bevirke, at Folk slutte sig sammen i For-